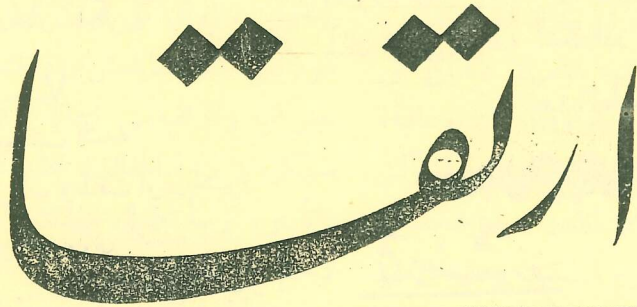

ادبیات . فنون عسکرية و بحریه .
و تاریح و تجارت و زراعت و صنایع
و معارف و امور نافعه و اکاڤجه لی فقراتدن
ماحت مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غزته نك مدیریت طاهر بکه مراجهت اولنور

(ارتقا) نك ا قاتبول و طشره
ایچون بر سنه نك آيونه سی ۲۲
غروشدر . پوسته بولی مقبولدر .
صحائفی بالجملة ارباب قلمه آچیقدر . هر ای قلم
ضوتان یاره بیلیر . مرکری باب عالی
حاده سنده « معلومات » اداره خاناسیدر .

شمديلك جمعه کونلری نشر اولنور

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

سحابه لر سوزولور سایه مزهرینه ؛
ومور ، درین ، متلاطم بر اقسام اسحارک
تسماتی بریل صاف و سیارک
قارشدیرر قویو ، سیال پنبه لکترینه .
برازاول غریو جوشا جوش
شیمدی بر موعود وصال خوش .
درین دکنز لرنیک موجّه پیاینه .
آشادر توج اجرام ؛
اووچ ! روحده باشلامشی ینه
بومرج و مرج تحسسه بر حیات غرام ؟ ..
سها وزهریه عائد حیاتی تخیله
شبابی سائق اولور لیلّه مقمره یی
صاران و طولدوران اسرار صمت و تنهایی .
اونک خیالی ، اونک حزن خاطراتیله
ایچمده سوکیلرک اک طوبولامشیری وار :
کونک حیاتی شبتانده ایلّه نیجه افول ،
نجوم زاهره دن صانکه بر فرشته نزول
ایدرده قلبی دست محبتیله اووار .
کواکب شب هجرانده دربدر طولاشیر ؛
او بر بری مناطقنورد سودادر ،
که اهتزاز صداسنده شوخ و برصفوت
بهار غریبک اوترکن حدیقه شفی ؛
نظرلرنده او قور بر نشیده دعوت
صورانت دکنز لرنیک موسیقی آفاتی .
فائق عالی

عشق خیالی

بیلرجه بر خیال تسلیه مفتقر ،
سودم ترانه سیله هب آلداندم ، ایله کدهم ؛
مبهم ، کشاده چهره ، کریزان و مستبر
سودالرک مألّی روحده دیکلدهم .
برمهد زهر ویده سمای محبتک
یوکسک نشاندیله او یوتدم ملالی ؛
کوستردی اعتلالره پیرو شبابتک
اعجاز مستعاری حیات عوالی .
لکن بوکون خیال کریزان عمری ،
براعتدال دمله دوشوندم ، و بر شفیق
اکلاتندی بروضوح ایلّه حرمان عمری ؛
بیلهم که : بر غرام خیالدر اک رقیق ،
اعصاب احتساسمی مجهول افکارک
مجهول و محبتشم نغماتیه ایله کن .
مستقبل غرامه ای روح اولان قادین ،
افق مقدراتمه این برستارده دن .

فائق عالی

ازهار تفکر

۷

خمیده قامتی بار معیشت التنده
مشاق فقر ایلّه بی تاب و طاقت اوغراشیور
اوچوب سیاه بلوطلر سمای بختنده !
تکائف ایلهرک سیل محنتی طاشیور !
مبارزات حیاتک زبون قهری ایکن

§

فتورسز ینه بیک شکر ایدوب او حالندن !
چالشمده کیجه کوندوز کمال غیرتله
چو جقلری کچهرک دائما خیالندن !
اوکنده اویناشیورلر صانیر ! حرارتله
دوام ایدر ایشنه محترم پدربجک شن !
§
فرح ویرر آکا هر دم توکل آتی !
اوت ! .. بتون او اذیتلی عزتک امکک
بتون او سعی مدیدک چیقار مکافاتی
- بابا بزه نه کتیردک ؟ - دیه قوشان ملکک
دوداقلرنده اوچان برکوچک تبسمدن !
تپه دللی زاده :

کامل

— تحسر —

یچاره دلم طور میوب افغان ایده جگمی ؟
انواع ستم قلبی ویران ایده جگمی
بویله آقاجقنی عجب اشکابه چشم
شبتابه و صلتده ده نالان ایده جگمی
جانا یتشور ایلدیکک جور و جفالر
روحم عییا بویله جه فریاد ایده جگمی
رحم ایت کوزل آرتق یتشور هجر و فراقک ،
بو حال ایلّه یادک بی سوزان ایده جگمی ؟
دردکله سنک چکمکده یم هر کیجه بیک آه
لطفک عییا کاظمی شادان ایده جگمی ؟
طاغستانی :

حسین کاظم

نیسان — بهار فیض نشان —

بوکون جهان نه قدر دلربا ، مصفادر .
سرور و نوز کالیله چهره پیرادر .
بهارکیه جگمی ؟ دین کوکلنرده
بوکون صفای حقیقی ، تبسم افزادر .
بهارکلدی نهایت ، بتون صحاریده !
چیچک چمن ، کلبلکرده دیده آرادر .
مزید دقت و حیرتله یلرم تدقیق .
بتون مناظر عالم کتاب غرادر .
که هر صحیفه سی بر روحه بیک دوا سویلر !
که هر خطابه سی بر حکمت معلادر .

مصورم دیه چقیم ، بهاری آکلاته یم ،
آنک لطافتی هر قلبه آشکارادر .

عبدالمطیف کنعان

آمارشوره

تدقیقات ادبیه

۱۸

انسان تکرار ایتک ایسته میور اما ،
شعر دیدیکمز شونغمه رقیق طبیعتک قافیه -
سزلکله تجلی ایتدیکنی ، حسن ازلیسنک
شویه جه شائبه دار اولدیفنی کوردکجه متأثر
اولماقده الدن کلیمور !.. مادام ، که شعردن
قافیه قالدیریورسیکنز ، اکثریاده وزنسنز
سویلیورسیکنز . باری وزنی ده بوتون بوتون
ترک ایدیکمز ، نریازیکمز !.. الکزدن کلک
احتمالی اولما یان صنعتلره نه اوغراشوب
دورورسیکنز ؟

« اونک سسی » منظومه سندن :

« بریل مکوکیده ، نجومک متموج
دریالره عکس ایتدیک بریاز کیجه سنده
برس طویارم بعض ... سحرلرده غنوده
الحانی برر نفقه سودا ایلّه تهییج »
« متموج » ایلّه « تهییج » ی « سنده »
ایلّه « غنوده » بی تقیقه ایده جک برشاعر
تصور اولونورمی ؟

ینه بو منظومه دن :

« ایلر و اوچار ، صوکرده اوچنده سمانک
برلرزه مینا ایلّه تتر ، بوتون آفاق
تتر ، بوسک لرزش بی تابه مشتاق ...
اک صوکره دوشر چیرینه رق روحه باغین »
بوراده ده « سمانک » ایلّه « باغین » ک
نه تحف تقیقه ایدلیدیکنی کوروسیکز ، سسک
لرزش بی تابی ایلّه لرزه مینامک نه دیمک
اولاجنی ایسه هیج دوشونمیکز ، نافله انعام
ذهن ایتش اولورسیکنز .

ینه بو منظومه دن :

« برسک بوهر نفقه شوخنده کولسر
یتابی خولیاسی خفایای لیاک
برسک سلاملار لونی آواره ورنکیکن
صحرلرک افقنده اوچان شعر سمن پر »
« لیاک » ایلّه « رنکین » ک تقیقه اید -
لمیندیک غرابی کیله یمده ، شوقطعه بی برترجه
ایده یم :

بو برس ایش که اونک شوخ اولان
نغمه سنده (!) کیجه لرن کیزلیکلرنک خولیاسنک
یورغونلنی کولومسرایمش !.. صحرلرک نهایتده
اوچان یاسمن قانادلی شعرده اواره ورنکیکن
اولدیفنی حالده اوسسی سلاملار ایش !.. نه
درین ، نه نکته لی شعرلر دگی ؟
« کلای بریدرستیده ، برسودکله »
مصراعیه باشلایان « بریدامید » منظو -
مه سندن :

« بواسطه رابرتدله محو اولوردم بن
خیالک اولسه حاکم حیات خولیامه

تخیلکله سکون بولدیم زمان ، بیلسه ک ،
نه مؤده لرله کلیرسک حریم رؤیامه :
دوداقلرکده یشیل ، تازه ، نازی بریبارق ،
کلیر سکونله قونارسک یاواشجه بنجرمه ؛
دوداقلرمله اوپرک امید ی بن قاهره
صمیم روحه صاقلار دیرم که اینجمنه !
برید امیدک ، دوداقلرکده یشیل ، تازه ،
هله نازی (!) بریبارق ایلّه بنجرمه یه قونسی ، شاعرک
دوداقلرله بوامید یاراغنی قاهره رق روحنه
صاقلامانی ، « اینجمنه » دیمسی تحف اولیورمی ؟
اساس فکرک رقیق اولدیفنه ، موضوعک
کوزل انتخاب ایدیلشنه دیه جکمز یوق ! فقط
اورقیق فکر ، اوکوزل موضوع بویله می
افاده ایدلیدر ؟

« حسن محزون » منظومه سندن :

« شیمدی هپ کولکه ، هر طرف خاموش
دورم بنده شهره کولکه کبی .
بن کچرکن بولمه بریاقوش
ایصیر برردقیقه روح شی ؛
صوکره تکرار صمت جوشا جوش .
انسانک کولکه یه تشیهنده ، بایقوشک
کیجه نک روحنی ایصیرماسنده ، موقوف
سکون اولان صمتک جوشا جوش اولماسنده
ایچه خاطری صایلی بر غرابت وار ، دگی ؟
« سوزلم برمال مظلم اولور ؛
هپ قوافی سقط ، وزن کوسکون ؛
خسته در یازدیم شعرلر اوکون »
اعترافی - برهان عجز اولارق -
میدانده طور دقجه ، بوکی غرابلرک نوالی
ایده جکمه شبهه می واردر ؟ ..

محمد جلال

مقابله

— ۴ —

بوندن ایکی اوج اول یازدیم بر مقابله یه
« مدافعه » نامیه ویریلن جواب منظور
دیده حیرتمز اولدی موضوعی صرف عندیاته
منحصر اولان بوورقه حقنده بیان مطالعه دن
اول صاحبته مناظره [۱] نک نه دیمک اولدیفنی
آکلاتیق لازم کلیمور : بزم بیلدیکمز قالیسه
مناظره ، بر مسئله نک کنه و حقیقتی تصریح
و تفسیر یوننده وقوع بولان تخالف افکارک
توحیدی ایچون - شخصیاته کرشمه مک
وجدیت واعتدال محافظه اولونمق شرطیله -
طرفینک یتدیکره قارشی برطاقم ادله و براهین
ایراد ایتمه سیدر ، که هیات عمومیه سیله فن
منطقه استناد ایدر . شمدی فکری اقدینک
بومدافعه سنی مناظره نقطه نظرندن مناقشه
ایده جک اولورسوق شروط لازمه دن تمامیه
عاری اولدیفنی کوره جکمز باقکمز فکری بک !
مدافعه کزک باش طرفلرنده بنده کزی
تعریف ایدرکن : « بوذات معلومانده مندرج
[۱] بویله شیلره مناظره نامی و بر مک عبث ایسه ده
روش حال بونی اقتضا ایتدیریور .

بر تخمیسک بعد الطبع مطلع اولدیغ نواقص
تفهیمی ایچون درمیان ایندیگ بر مطالعه دن
استفاده فرصتی فوت ایتدیکسزین مظفر مهری
نام مستعار یله علمیده ... بیوریورسکز .
ایکلا یورمکه برنجی مقابله سزی پک
اغضاب ایتیش .. هم او درجکه دائره حقیقت دن
آریله رق بشریتک اک زیاده نفرت واستکرام
ایندیکی بروادی مدهشه طوغری پویان
اولغه باشلامشسکز . سز ، مظفر مهری
ورقه سی مجموعه به درج ایدلزدن اول نواقصکزه
مطلع اولمشدیکز ، اولیله می ؟ ... آه ، نیچون
بویله تأملسز ، ملاحظه سز ادعایله کنیدیکی
مجبوب ایدیورسکز ؟ بیلیورمیسکز که
عالم مطبوعات ، بر مرآت حقیقت نمادر ؟
کوندر دیککز خصوصی برورقه ده :

« مجموعه ادبیله نشر اولونان ورقه نک
صاحبی ذات عالیگز می ایدی ؟ بوکا قارشی
قلبده درین برقرحه اضطراب وندامتک
آجیلدیغی هیچ بروقتده صافلایه م . بووافق
قصوری کلوب شفاهاً اخطار ایتک الکزده
ایکن ایثی عالم مطبوعات ده که کزه تأسف
ایده م « دین سز دگی ایدیکی ؟ او قرحه
ندامت نه چاپوق التیام پذیر اولدی ، او اعترافله
بر تأسفر نه تیز اونوتلدی اگر نواقصکزه
بند کزدن اول واقف اولمش اولیدیکی ،
بویله می یازماکز لازم کلیدی ؟

مناظرده (؟) حقیقت دن آریلاماق
شرط اولدیغی بیلدیکیکز (!) حلاله رعایت
ایتمه کزک سببی عیانه در ؟ شوراده ،
مساعده کزله صمیمانه بر قاج سز بویله به حکم :
صحائف مطبوعات عرض ایدیلن آتار بالطبع
بر برق ذواتک معطف انظار اولور ؛ اثر ،
قواعد مخصوصه داخلنده یازلش ایسه ، ده
طوغریسی تفکرات جدیه وحشیات صمیمه نک
محصول الهاماتی ایسه اربابی طرفدن تقدیر

ایدیلر . ایشته بو تقدیر ، تحریرده کی غایه
آمالدن عبارتدرکه صاحبی ایچون بر شرف
سرمدی عد ایتدیکه سزادر . قضیه برعکس
اولورسه طبیعی نتیجه ده معکوس چیقارکه
بوده آنک ایچون بر شایه ابدی صایله بیلیر .
بو سیئه دن سالم اوله بیلیمک ایچون اوله
پشکاه خیالده ، افراد حکمت جویان ابدن
متشکل مجمع ادب تجسم ایتلی . صوکره ،
کندیکی - سوبله نه جک ، یازیلحق شیرک
ماهیتی حاضر ونک معلومی اولدیغی دریش
ملاحظه ایدیلرک - اونلرک اورته سنده فرض
ایتملی . اووقت یازیلن شیر بلکه انظار قارئین
اوکنده حائز اهمیت اوله بیلیر . یوقسه بویله
عنایات وکیفیات انحصار ایدن مطالعات مزیت
دنیلن قیمت دن محروم قالیر . کچلم :

بر قاج سطر اشاعیده نام عاجزانه می
یازاجکیز برده « عربیکلی عمر عزیزهدای

بیورلمش ! بنده کزدانما « اکیلی عمر عزیز »
امضاسیله یازی یازارکن سزک شوبیدیلکزه
معنا ویرمدم . یوقسه شاعرک دیدیکی کی
اکیلیک بر آدی ده عربیکری در ؟ .. مع مافیه
مقصدکز هر نه اولورسه اولسون ، تکنیکه کز
قانون مناظره به موافق دکلدر ، یعنی شخصیات
تعلق ایدر . هم اوج اسمی بردن یازمنی
کندیکی کزه برهنر ، بنده کزجه بر حجاب می
عد ایدیورسکز ؟ اگر بر آدمک اوج اسمی
اولمی سزک ایچون غرائبدن معدود ایسه
غزیه لرده کی اسامی بی براز تدقیق ایدیکی ،
بو غرابت پک جابق مندفع اولور . اوت ،
اووقت « هدایی » نک بر مخلص دن عبارت
اولدیغی آکلارده بردها « عمر عزیز » [۱]
برینه یا « عمر عزیز » یا خود « عزیزهدایی »
یازار سکز . واقعا سزک بو معامله کزه قارشی
بنده کزده سزه « محمد امین فکری » کی
بر شایله مقابله ایده بیلیرم ؛ فقط نه فائده که
سزک پامال نسیان وعصیان ایتدیکیکز قانون
مناظره و حکم وجدان شهرا خامه مده تمامیه
حکمراندر . نه یاهیم ، انلره عدم اطاعت
المدن کلیر .

بر قاج یرده « جوجق » لفظ تصغیر یله
تلقیب بیورمشسکز . بونلرده شخصیاتک
بر نوعی اولدیغی ایچون مقابله ده معذورم .
برده سکوتی بکی استاد محترم اولمق
اوزره کوستریورسکز . بوده طبع جدیدیت
نا پذیر کزه بر نشان اوله بیلیر . هر کس ، حتی
یالکیز اثار مزین مطالعه بیورانلر بیله بیلیرلرکه
سکوتی پک هیچ بر وقت استادم اوله ماز .
رفیق باشقه ، استاد باشقه در . سکوتی پک
استاد محترم دکل ؛ رفیق محترم ، دادر عزیزمدر .
باقیکز هیچ برسوز کز جدیدیت دینلر حقیقه
مقارنیدر ؟ .. مدافعه بویله اولماز ، جدیدیت ..

جدیدیت ..

— مابعدی وار —

اکیلی : عمر عزیز

تاریخ عمومی تربیه اطفال

محرری : مسعود رمزی

— ۹ —

پارسیلر

چین ، هند و مصر اقوامک طرز تربیه
و تعلیملری اوزرنده ، قوه روحانیه ملیه نک
نه درجه اجرای نفوذ ایلدیکی ، اولکی
مقاله لر مزده بیان ایتشدک .

بر قومک اصول تربیه ملیه سنی تحریدن
اقدام ، احوال تاریخیه و جغرافیه سنه ، کیفیات
خصوصیه سنه ذرغما اطلاع حاصل ایتک مرتبه
[۱] سزه اقتفاء اولمکی شاعر کثیر الاسامی
فلهلی زاده نظامی بکده بویله یازمشدی .

وجوده در . ایشته بو جهتی نظر اعتباره
آلهرق ، ایران کی قرون اولی صحنه سنده
نفوذ کلی اکتساب ایلمش بر دولتک خصوصات
جغرافیه و تاریخیه سنی اجمالاً ذکر ایلدکن
صکره (تربیه اطفال) بحثه کیره جکیز .
ذاتاً بو ، تربیه اطفال جهتک بر مقدمه سی ،
لاحقه غیر مفترقی در :

فرات ودجله انهار عظیمه سنک شرقتده ،
بحر حزر و بصره کورفری میاننده ، ایران
یا یلاسک منتهای غریب سنده ایکی دولت مستقله
کائن ایدی : مدینه و فرس (*) .

برنجیسی شمالاً ، ایکنجیسی جنوباً سند
نهرینه قدرتمند ، واسع برحرای کوهستانک
منتهاسنی اشغال ایدر لر دی . بو صحرا ده ، بو
بی پایان او اوده مکه ممالک متجاور می زیر حاکمیتده
بولوندر ایران معبدلر ایله محاط ایدی — « ایران » ،
اسمی آلیوردی .

شو نقطه ده نظر دقتی بر بارچه اغلاق
ایدن جهتی ، تاریخاً ایضاح ایدلم ، ایران
وفرس (یعنی فارسستان) لفظلرینک آرا سنده کی
مخالفتی بیان ارزونده می . بین العوام تعمیم
ایتدیکی کی ، اکثر جغرافیا و تاریخ کتابلر مزده
یوایی اسم خاص ؛ متساوی المعنی ایراد
ایدیلیر . حالبوکه (فرس) و (فارسستان)
خطه لری ، ایران صحرا سنک یرشعبه سیدر ؛
بونلر ایرانک غرب جنوبی سنده در . ایران
ایسه ؛ مدیا ، فرس ، آلام ، بلخ ... الخ کی
قطعاتی حاویدر . ایمدی ایرانی فرس ؛
و ایرانیلری ، فارسیلر (پارسیلر) صورتده
کوسترمک بر نقیصه تاریخیه در ؛ قضیه نک عکسی
ینه خطا آلوددر .

ایران ، تاریخ ابتدائی بشرده : کرک
ازمنه قبل التاریخیه و کرک بعد التاریخیه ده ؛
بر تأثیر کلی حاصل ایتشدر . مهد بشریتی ،
آسیانک مرکز یایلاسنه ؛ پامیر و هندوکوش
جبالته و جوارینه وضع ایدنلرجه ایران
ابنای بشرک روی ارضه انتشارینه مساعده
ایتمش بر معبر تاریخی ، احوال و حقایق
موضعیه سی تدقیقه سزا بر گذرگاه عتیقدر .
مهد بشریت ، آرای مختلفه به نظر کرک
سیریانک ادوار ماضیه ارضانه ده کی اقلیمک
مساعده سنه نظر اکیزش و محصولدار اوولری
اولسون ، کرک ، مهرة علم الارضدن قسم
اعظمک فکر نجه ، صولرک استیلا سیله انجق
ماداغاسقار ، سیلان ، قوموز ، مالدیو ، الخ
کی بر قاج بارزه سی بر حیات قالمش بر قطعه
فرضیه ؛ کرک قافقاسیا جوانی اولسون ؛ هر
حاله ایران ، افراد بشریه نک کره ارضه

(*) فرس ، فارسستان ؛ پرس ، پارسیستان
الفاظی کلاماً مترادفدر ؛ (علم اللسان) نقطه
نظرندن (فارس و فرس) کله لرینک اصلی (پارس
و پرس) در .

جهات مختلفه به تشریته بر جولانگاه و عبور
اولدیغی قبول ایتدیکه تردد ایدمه میز : حتی
قدیم « زردشت » طرفدارانک زعملر نجه
ایلک خلق ایدیلن انسان ایران صحرا سنک
بر طرفنده ظهور یافته اولوب بعده آنک ؛
ایرج ، نورج ، ... کی بر قاج خدومی مواقع
سائریه هجرت و انسانی تکثر ایدرک بریه
جهان « معموره جهان » عنوانی اکتساب
ایلمشدر . تدقیقات جدیدیسی (علم اللسان)
و (علم انساب) عائد اولان یرمشله یی قسماً
احمال ایتدکن صکره تعقیب ایده جکیز
طریق عطف اهمیت ایدلم :

ایران ، اطراف مختلفه دن ورود ایدن
عائله لره ، اقوام سیارمه عادات بر یکید خدمتی
ایضا ایلدیکی کی ، من القدیم حکومت مقتدره به
مقر آرامگاه اولمش بر بقعه در : دیه بیلیرک
« مدنیت عمومی » بهره ابتدائی سنی
بو کیدمه اخذ ایلمشدر . فی یومنهاذا
اورویا ملل متعده سنک قسم اعظمی نشانات .
لساناً ناس بیننده متواتر اخبار و نقلیه اتباعاً
بومعبرک مارین و عا برینی اولدقلری مرتبه
نبوته وارمشدر .

مدیا خطه سی ؛ شمالی و جنوبی ناملریله
ایکی به آریلوردی .

شمالی مدیا : آراقس (الیوم آراس)
نهرینک جنوبی سده ، نوع بشرک نقلیات و اخبار
خرد فرسای ایله شهرتیکر آفاق اولان
« آرات » کتله سیله دوام ایدن سمت
کوهستاندن عبارتدر بونا حیه جبله ، عادات
غایت یوکسک بر برزخدرکه آسیای صغرادن
ایران ایچروسنه ذخیره مخصوص بر یکید
تشکیل ایدر ؛ ۵۰۰۰ متره ارتفاعند
بر اکیق قدیمی ، و ، شواحق مهابتکاریسی
بحر حزرک قسم جنوبیسی زیر حاکمیتده
طوتان « البرز » سلسله نیم دائره سینک بدایتی
جامعدر . البرز کوه عظیمی ، فکر بشرده
بر اهمیت غریبه یی حائزدر : بودیزمان ؛ تخیلات
واهییه کوره ، « دماوند » ویا کرکی جنیات
(جنلر و بریلر مقری : جنستان) ی ، حالا
لهیب افروز فتحه لره مالک اولوب روایات
محلیه به نظر بر ذروه خیاداری ، منبع میاهی ،
کهوارة بنای بشری (۱) شاملدر (۶۰۶۰۳)
متره ارتفاعنده در .

جنوبی مدیا : بروجبالا تعریف ایدیلن
ناحیه کی صارب و جتین ، صعب المرور
بر طبیعت اراضیه مالک دکلدر . ایران دولت
حاضره سنک اجزای متمم سنی تشکیل ایدن
بلادک اک مهم وشایان اعتنا اولانلری
بو قطعه ده در : طهران — الیوم پایتختدر — ،
همدان — نام قدیمی « آبگانه » اولان بوشهر ،
(۱) بو اسناد عتیق ، « عرق ایض » ک
قافقاسیا حوالی سندن صدور ایتلردن منبعدر .